

Ezt még én se gondoltam volna!

Anno, a „gólya” eléggé kommersz nevű családba pottyantott. Szlovákiában, vagy is a tótok között a Horváth a leggyakoribb vezetéknev. Itthon is az ötödik. Mindez többé-kevésbé ismert, de igen nagy meglepetésként ért, hogy első olvasmányélményem/nyünk főhősének, Kukorica Jancsinak alaptörténetét Petőfi Sándor szintén egy Horváthról, Horváth N. Jánosról mintázta. Ráckeve-re kellett elhézveznem, hogy mindezt megtudjam.

Kezdjük az elején. A sikeres Zebegényi, tehát északi kiruccanás után, havi parancsba kaptuk: „Irány dél, Ráckeve! A hegyek után a síkság, de a Duna marad”. Ugyan csak maradt a felderítő harmadraj is, úgymint: Havasi 84 Jancsi, Hirling 19plusz Livia, Majercsik 64 Tibi és természetesen e-sorok írója, Horváth 66 Lacibácsi. A feladatmegosztás is változatlan: Művészetek Livia, tudomány Majercsik, kanál/vella típusu input Havasi, folyékony input, valamint minden típusú output,... (Jó! Mit NATO-zok itten?) a „királyi trónszékek” (tetszenek érteni, a **trónok** nem a **drónok**) felderítése az én feladatom volt. Amióta, itt a szomszéd Falk Miksa utcában azért váltottak le egy tábornokot, mert Péter Falk kutyájának képzelte magát, (és mindezt egy nemzetbiztonsági kamera is rögzítette) a „trónok” hiánya minden parancsnok szeme előtt lebeg. (Rossz a hasonlat, mert a **drónok** lebegnek. Most már mindegy!) A továbbiakban S. Tamás és Dr.R. Zoltán parancsnokoknak, vagyis a Híradótagozat és a Puskás Bajtársi Egyesület számára küldött félre kódolt jelentésből idéznék:

A *Duplahatos* jelenti: „Áprilishoz képest roppant hideg volt. A megfigyelt területen a Kocsma-művek sűrűsége megfelelő. Részletezem:

- a) HÉV, Közvágóhídi végállomásán a vágányok végénél jobbra: Javasolt megközelítés csoportosan, háttal egymásnak fordulva. Az ellátmány jó. 9-kor megközelíthető, délután már nem javasolt csak saját felelősségre és kevlárban.
- b) HÉV, ráckevei végállomásánál az állomással szemben: Minden szempontból ideális. Délelőtt a bárszékek, délután már inkább a 4 személyes boxok elfoglalása javasolt. Az ellátmány a legszélesebb palettát is lefedi. Javaslat: „villamoskörte elcsapva”.
- c) Szavolyai-kastély: nincs információ. (*Túl puccos.*)
- d) Útban a főtér felé, illetve a HÉV állomás felé, vagyis jövet-menet, úton-útfélen minden szempontból tökéletes. Javaslat, az időjárás és a járás függvényében.
- e) Főtér szuper. Ára hiper. Messze-messze elkerülése javasolt, mivel a harmadraj is bűnbe esett. Minden, aminek a nevében **hal** van megkóstoltatott, és fenségesnek találtatott.
- f) Duna parton, szemben a vizimalommal. A hely és az ár is ideális.

64-es jelenti: A Városháza Tűztornyából a kilátás Pazar. (*Persze sok a lépcső.*) A Hajómalom izgalmas. Meg kell nézni, az őrlés azonban már örülten drága.

19plusz jelenti: „Az Árpád Muzeális Gyűjteményt érdemes megnézni. Itt el lehet kérni a II. világháborús emlékház (*Vámház*) kulcsát. Az ingyencek a fürdés helyett a „Patay László Emlékház” és a „Keve Galéria” festményeiben gyönyörködhetnek. Különben, a „rózsszín kupakosban” volt egy buborék és túl hideg is volt. Igaz külön kérésre felforralták.”

„*Ejtifor*” jelenti: „Tov. 66 állításait „szaglászom!”
Jelentjük, befejeztük!

Kukorica Jancsi valós története (A ráckeveik interpretálásában)

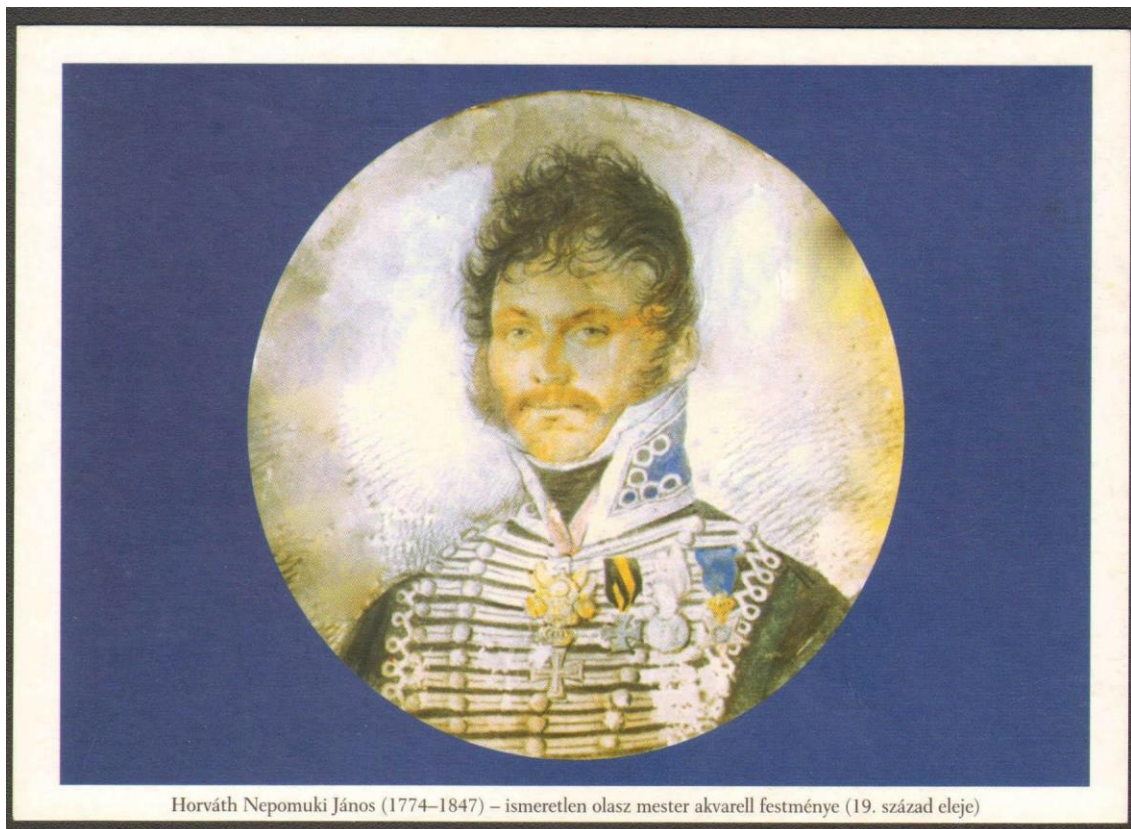
Once Upon a Time, ... Óh, I am sorry ... már megint NATO-ul beszélek, ez a 4 centes pohárka zavart meg. Azt hittem, hogy az UNIÓ Európájában vagyunk!

Szóval, hol volt, hol nem volt, éledgél Ráckevén egy nádfedeles kunyhóban a Piringer házaspár: Pali és Magduska. Nagyon szerették egymást, s mivel ez nem csak egy lírai „love” volt, 1774. május 10-én megszületett a kis Jancsika. Olyan szép gyermek volt, hogy megpillantván őt apukája a szívéhez kapott és meghalt. Anyukája, a gyászév letelte után férjhez ment nemes Horváth János perceptorhoz (*a megyi főadószedőhöz*). A NAV-os adaptálta a kis árvát. Így lett Piringer Jánoskából Horváth N. János. (*Az N betűre még visszafogok térni.*)

Nem tetszhetett az Úrnak ez az új frigy. Így aztán a következő szülés elvitte Magdikát, majd bánatába nemes Horváth János, nevelő apa is meghalt. Igaz, a kocsmában (*Ne féljeteK, ezt a kocsmát már régen becsukták!*) Jancsikát nagybátyja, Piringer György vizimolnár vette magához, akinek már volt egy lánya Juliska. Így aztán Jancsi és Juliska együtt nevelkedett. (*Az unokatestvéreket „gyengéd szálak fűzték” egymáshoz.*)

Az iskolai tanulmányok elvégzése után, Jancsika szabó inasnak állt, majd segéd lett. 1793-ban, I. Ferenc császár a franciák ellen sereget gyűjtött. Újoncozást rendelt el. A 19 éves legény felkérésre 12 éves szolgálatot vállalt a városért. Az 1. huszárezredbe sorozták be.

Tarjánországban kezdték, de jártak Franciországbán, Ausztriában és a német fejedelemségekben is, sőt még a vesztes győri csatában is verekedtek. Háborús évek, évtized volt ez. A harcokban könnyen lehetett érdemeket szerezni az életben maradottaknak. Horváth N. János gyorsan emelkedett a ranglétrán: Káplár, strázsamester, majd 1805-ben alhadnagy lett. 1813-ban pedig, a lipcsei csatában már kapitányként harcolt az 5. Radetzky huszárezred egyik százada élén. (*Ezután már csak jókor, jó helyen kellett lennie!*)

Horváth Nepomuki János (1774–1847) – ismeretlen olasz mester akvarell festménye (19. század eleje)

Mint, az a töritanárok által közismert, 1809-ben Napóleon elfoglalta Rómát, és megszüntette az egyházi államot. VII. Pius pápa ezért Napoleont kiközösítette. Mit volt mit tenni Napoleonnak, ő Franciaországba, a tengerparti Savonába száműzte a pápát. A császár bukása után a pápát visszahelyezték jogaiba. Visszaindult Rómába. A francia-osztrák határon Horváth N. János százada éppen ott állomásozott, ahol VI. Piust átadták, így nekik kellett a Vatikánig elkísérni őt. A Dél-Franciaországból tavaszi ruhában érkező pápa a havas Alpokban igen csak fázott. Ekkor főhősünk saját köpenyét és mentéjét terítette rá. *(Ez a jelenet a vatikáni könyvtár folyosóján ma is megtekinthető egy falfestményen.)*

A század látta el két hónapig a pápa testőri szolgálatát, aki távozásukkor az általa adható legmagasabb kitüntetést, a „Krisztus-rendet” adományozta Horváth N. Jánosnak. Ez később egy áldozókehelyre lett „forrasztva”. *(A kehely ma is megtalálható a székesfehérvári Egyháztörténeti Gyűjteményben.)*

Horváth N. János kapitány, 12 éve aláírt szolgálatából 22 év lett, amikor 1815-ben *(Napóleon végleges bukása után.)* kérte nyugdíjazását. Visszatért szülővárosába Ráckevére, ahol természetesen Juliska már számára nem létezett, hiszen férjhez ment. Gyermeke is született. Mindezt fájó szívvel, de tudomásul is vette.

A kapitány urat 1824-ben reaktiválták, és még 11 évet szolgált Bécsben, a császári testőrség címzetes őrnagyaként. Ezt befejezván egészen 1847. február 7-ig, haláláig Ráckevén pölekedett a nótáriussal. Sírja, most is a Szent Domonkos temetőben található.

Áthallások Horváth N. János huszár őrnagy és Kukorica Jancsi között

1. Az árva mostohaapjánál nevelkedő *juhászbojtár/szegény szabó* legény Jancsi, és tündéri *Iluska/Juliska* tini szerelmének az önként vállalt katona élet vetett véget.
2. Petőfi elbeszélő költeménye főhőse is jár Tarjánországban, Franciaországban, a Magas hegyekben és túl az Óperencián, vagyis a német fejedelemségekben.
3. Katonai érdemeiért a János Vitéz nevet érdemli ki. *(A pápa Krisztus-rend lovagjává avatta.)*
4. Igaz, a mesében hősünk a franciákat, a gyengébbeket segíti, míg valóságban az idős pápát védte a francia Napóleon ellen.
5. A kitüntetések aranyként jelennek meg a költeményben.
6. Juliska halálát házassága jelenti Jancsi számára.

(Petőfi továbbszövi a történetet Tündérországgal, ami természetes. Egy mesében a jónak meg kell kapni méltó jutalmát, ami jelen esetben Iluska „keze”.)

A költeménynél csak keletkezése, története mesésebb. Petőfi és Jókai együtt diákoskodott Pápán. Jókai 1842 őszén, egészségügyi okokra hivatkozva átiratkozott a Kecskeméti Jogi Akadémiára. Itt hamar összebarátkozott, a verseket író, ráckevei Ács Károlyval. Petőfi Sándor, már mint vándor-színész érkezett Kecskemétre 1843. tavaszán. Jókaiék Őt is bevették a „poéta-körbe”. A három ifjú „művész” közös kötet kiadását tervezte, amit a cenzura elvetett. Ebbe készülhetett némely strófája az 1844-ben kiadott János Vitéznek, amelynek főhőséről **Horváth Nepomuki Jánosról** valamely kecskeméti füstös kocsmában Ács Károlytól hallhatott először Petőfi Sándor. *(Főhősünk nevében az N. betű Nepomukit jelentett.)* Az itt hallott történetekből Petőfi több művének alapötletét is merítette. Ilyen, például „A helység kalapácsa” is.

Epilógus:

Nem lenne kekeckedő, oknyomozó Lacibácsi a nevem, ha nem ez a Nepomuki név világította volna meg bennem a két Jancsi azonosságának rejtett igazságát. A kulcs Nepomuki Szent János, a folyók, hidak, hajósok, vizimolnárok, halászok, fuldoklók védőszentje. Őt gyónási titok mártírként tartják számon. Mivel nem volt hajlandó elárulni IV. Venczel cseh királynak, hogy a királyné a gyónásban kit nevezett meg szeretőjeként. Venczel király ezen annyira felháborodott, hogy Nepomuki Jánost a prágai Károly hídról a Moldvába dobatta. Mindez 1393-ban történt, amiért aztán 1739-ben szentté avatták.

Nepomuki Szent János rendkívül népszerű szent volt a barokk korban. Magyarországon még a mai napig is 230 szobra maradt meg.

A ráckevei nemes Horváth Jánosról logikus döntés volt, hogy az örökbefogadott gyermek ragadványnévként a Nepomukit kapta, jelezve ezzel, hogy nem ő a vérszerinti apja. Petőfi Sándornál is logikus volt a témaválasztás, Ő is „Nepomuki” volt, vagyis a vérszerinti apja bizonytalan. Sőt, Petőfi még a jövőjét is előre látta. Ő halálában is „Nepomuki” lett. Máig nem tudni, hogy hol a sírja. Még az is elképzelhető, hogy halálának helye: Barguzinba, ekkor azonban az időpont sem 1849.

Utolsó megjegyzés:

Szerintem, és Czeizel Endre genetikus professzor szerint örülhetett volna Horváth N. Janos, hogy más vette el feleségül Juliskát. Köztudot, hogy, az első unokatestvérek házassága az utódok szempontjából igen csak veszélyes. *(Jó, jó tudom, hogy az Ödipusz még cikibb, de a „bankcsődben” azért még nem tartunk a görögök szintjén.)*

Budapest, 2014. május 13.

lacibacsi,
na jó:
Horváth László Ferenc dr.